

Ministerstvo pro hospodářskou soutěž Joštova 8, Brno	
Dužlo:	- 3 -09- 1994
Číslo:	3833/771
Přílohy:	6.35/R

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMĚNEM REPUBLIKY

Vrchní soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Michala Mazance a soudců JUDr. Bohuslava Hnízдила a JUDr. Miloslava Šolína v právní věci žalobce Pražských energetických závodů, st. p., Praha 10, Na hroudě 19, zastoupeného zaměstnankyní žalobce JUDr. Marií Brejchovou, proti žalovanému ministru pro hospodářskou soutěž, Brno, Joštova 8 v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 10. 12. 1992 čj. R6/1992,

t a k t o :

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím Českého úřadu pro hospodářskou soutěž 5. 6. 1992 čj. UHS-452/92-220/98 bylo určeno, že jednání žalobce jako monopolního provozovatele zařízení pro veřejný rozvod elektrické energie na území města Prahy, spočívající ve svévolném odpojení domů navrhovatele bytového družstva (dále jen "BD") Boháčova od veřejného rozvodu elektrické energie dne 23. 1. 1992 ve snaze dosáhnout souhlasu se zněním předloženého návrhu dohody o fakturování a placení dodávek elektrické energie maloodběratelům pro podnikatelské a veřejné účely má povahu zneužívání monopolního postavení na relevantním trhu v zásobování elektrickou energií ve smyslu ustanovení § 9 odst. 3 zákona č. 63/1991 Sb. Tímtož rozhodnutím byla žalobci uložena pokuta ve

výši 50.000 Kčs a uloženo jí zaplatit do 15 dnů od právní moci rozhodnutí.

Proti tomuto rozhodnutí žalobce podal rozklad, o kterém naříkaným rozhodnutím rozhodl ministr pro hospodářskou soutěž ČR tak, že jej zamítl a rozhodnutí správního orgánu I. stupně potvrdil.

Žalobce se včas podanou žalobou domáhal zrušení posléze uvedeného rozhodnutí pro nezákonnost. V žalobě uvedl, že ve správním řízení se prokázalo, že BD Boháčova vzniklo podle § 49 zákona č. 176/1990 Sb. vyčleněním ze stavebního bytového družstva (dále jen "SBD") Kolektiv. Nebylo však prokázáno, že o vyčlenění družstva a současném přechodu práv a závazků žalobce měl a mohl vědět a že by tedy jeho jednání bylo zneužíváním monopolního postavení; dodávku elektřiny zastavil, protože SBD Kolektiv vracelo neproplacené faktury a nový odběratel neuzavřel smlouvu o dodávce elektřiny. Žalobce hodnotí jeden z důkazů ve správním řízení, dopis dr. Pávka, ekonoma BD Boháčova tak, že v něm není ani zmínka o vzniku nového družstva, jeho vyčlenění z družstva Kolektiv, cesi apod. K přechodu práv a povinností mohlo dojít ve smyslu ustanovení § 128 hosp. zák. jen se souhlasem oprávněného. Ani z dalšího jednání s BD Boháčova nevyplývalo nic, z čeho by bylo možno usuzovat na cesi a proto žalobce postupoval tak, jako by šlo o odběratele nového. O vzniku nového odloučeného subjektu se žalobce dozvěděl teprve v průběhu správního řízení.

Žalovaný se ve svém vyjádření k žalobě zabýval znovu hodnocením důkazů provedených v řízení správním, z nichž dovodil, že žalobce o vzniku nového subjektu věděl. Poukázal na žalobcův nesprávný výklad ustanovení § 128 hosp. zák. a § 49 zákona č. 176/1990 Sb. a navrhl, aby žaloba byla zamítnuta a žalovanému přiznán nárok na náhradu nákladů řízení.

Z předložených správních spisů a dokumentů připojených k žalobě vyplynuly následující skutečnosti:

Ve dnech 5. a 6. 7. 1986 podal SBD Kolektiv v Praze Hájích přihlášky k odběru elektřiny pro domy č. 864-867 na Boháčově ulici.

Usnesením Obvodního soudu pro Prahu 1 ze dne 27. 6. 1991 byl povoleno v podnikovém rejstříku zápis BD Boháčova, k jehož ustavení došlo vyčleněním z SBD Kolektiv podle § 49 zákona č. 176/1990 Sb. Podle doplňku protokolu ze dne 18. 4. 1991 mělo BD Boháčova a SBD Kolektiv zabezpečit u dodavatelů plynulý přechod práv a povinností tak, aby nebylo ohroženo zásobování BD Boháčova jednotlivými druhy energií.

Dopisem ze dne 5. 9. 1991 sdělilo BD Boháčova žalobci, že s účinností ode dne 28. 6. 1991 došlo k odloučení části SBD Kolektiv, a to domů čp. 864-867 v k. ú. Háje, do BD Boháčova vzhledem k tomu požádalo BD Boháčova žalobce o předložení návrhu hospodářské smlouvy na dodávku elektrické energie.

K uzavření dohody o placení a fakturování dodávek elektrické

energie však nedošlo. BD Boháčova nepotvrdilo přihlášky k odběru elektřiny a dne 23. 1. 1992 zastavil žalobce dodávku elektrické energie pro výtahy, režií apod. do domů č. 864-867 na Boháčově ulici. Následujícího dne, tj. 24. 1. 1992, uzavřelo BD Boháčova se žalobcem dohodu o fakturování a placení dodávek el. energie a potvrdilo přihlášky k odběru elektřiny pro výše uvedené domy.

Z podnětu BD Boháčova bylo zahájeno správní řízení a rozhodnutím správního orgánu I. stupně shora citovaným byla žalobci uložena pokuta. V důvodech tohoto rozhodnutí správní orgán I. stupně hodnotil jako nepochybné, že vznikem BD Boháčova vyčleněním na základě § 49 zák. č. 176/1990 Sb. došlo k přechodu práv a povinností z SBD Kolektiv na BD Boháčova, o čemž žalobce vědět měl a s přihlédnutím ke všem okolnostem vědět mohl, a tedy nelze odběr el. energie považovat za neoprávněný ve smyslu ust. § 12 odst. 1 písm. a) již zrušené vyhlášky 2/1990 Sb., pro který bylo možno provést přerušování dodávky el. energie. Podle odůvodnění žalobce neměl právo přerušit dodávku elektrické energie. Při rozhodování zhodnotil správní orgán zastavení dodávky jako reakci na nesouhlas BD Boháčova se zněním návrhu dohody jako neoprávněnou a shledal v ní znaky zneužívání monopolního postavení na trhu ve smyslu § 9 odst. 3 zákona č. 63/1991 Sb. Tvrzení žalobce, že k odpojení objektů došlo pouze vzhledem ke změně právního subjektu považoval správní orgán za účelové a irelevantní.

V rozkladu proti tomuto rozhodnutí žalobce poukazoval na nesprávné posouzení smluvního vztahu mezi ním a BD Boháčova, který vznikl až po přerušování dodávky elektřiny. Jednání žalobce mělo být správně posuzováno podle smluvního vztahu, který žalobce měl s SBD Kolektiv. Tuto smlouvu si správní orgán nevyžádal a ani žalobce ji nemá k dispozici, a pokud existovala, musela být uzavřena na základě vyhlášky č. 171/1982 Sb. o základních podmínkách dodávky elektřiny. Dále žalobce s poukazem na dopis BD Boháčova ze dne 5. 9. 1991 uvedl, že neměl důvod se domnívat, že pro tento subjekt platí smlouvy uzavřené s předchozím odběratelem, a pokud správní orgán dovozoval, že žalobce mohl vědět o přechodu práv a povinností SBD Kolektiv na BD Boháčova, pak podstatu této úvahy nevysvětlil. Žalobci nebylo nic známo o námitkách BD Boháčova proti dohodě o fakturaci, a proto na ně nemohl reagovat. Povinností žalobce bylo ukončit odběry el. energie původnímu odběrateli, který již nebyl v příslušných odběrných místech odběratelem, pokud ukončení odběru nelze provést převodem na nového odběratele. Tento postup proto nelze podle názoru žalobce hodnotit jako zneužívání monopolního postavení, protože tímto jednáním žalobce nic nezískal a naopak měl ztrátu v podobě ušlého zisku.

Naříkaným rozhodnutím žalovaného byl rozklad žalobce zamítnut a napadené rozhodnutí bylo potvrzeno. Žalovaný dospěl k závěru, že správní orgán I. stupně správně posoudil jednání žalobce jako zneužívání monopolního postavení ve smyslu § 9 odst. 3 zák. č. 63/1991 Sb. a uloženou pokutu stanovil ve výši odpovídající závažnosti porušení zákona. Námitka žalobce, že se BD Boháčova po svém vyčlenění stalo neoprávněným odběratelem, nekoresponduje podle názoru žalovaného s § 49 zák. č. 176/1990

Sb. V souladu s textem doplňku protokolu ze dne 18. 4. 1991 převzali zástupci BD Boháčova od SBD Kolektiv mimo jiné též přihlášku k odběru elektřiny ze dne 6. 8. 1986. Dnem 28. 6. 1991 vzniklo zápisem do podnikového rejstříku BD Boháčova jako právní nástupce SBD Kolektiv, o čemž byl žalobce informován dopisem ze dne 5. 9. 1991. Právní následky vyčlenění měly být a podle okolností mohly být žalobci známe, poněvadž zákon č. 176/1990 Sb. nabyl účinnosti dnem 1. 6. 1990 a rozsah práv a povinností, které přešly na BD Boháčova, si žalobce mohl ověřit u příslušného soudu. Proto bylo tvrzení žalobce o plnění dodávky elektřiny označeno za nepodložené a právně nevýznamné a odpojení objektů BD Boháčova od veřejného rozvodu el. energie bylo provedeno bez právního důvodu a pouze účelově. Za této situace byl BD Boháčova nuceno v důsledku zastavení dodávky el. energie podepsat novou dohodu o fakturování a placení dodávek el. energie společně s přihláškou k odběru elektřiny. Argumentaci žalobce, že zastavením dodávky nic nezískal nelze brát v potaz, neboť zákon č. 63/1991 Sb. spojuje sankci za nedovolené jednání již se zneužitím monopolního nebo dominantního postavení na újmu jiných podnikatelů nebo spotřebitelů bez ohledu na to, zda narušitel zákona svým jednáním něco získal.

Soud přezkoumal zákonnost napadeného rozhodnutí v těch mezích, které žalobce žalobou vytyčil a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.

Podstatou žaloby a jediným stížným bodem je tvrzení, že správní úřad porušil zákon tím, že z provedených důkazů nesprávně zjistil, že o vyčlenění BD Boháčova žalobce měl a mohl vědět. Žalobce namítá, že skutečnosti, ze kterých na to mohl usoudit, znát nemohl a dodávku elektřiny zastavil, protože SBD Kolektiv vracelo po dobu pěti měsíců neproplacené faktury.

V tomto směru lze shodně se žalovaným poukázat na notifikaci, zaslou BD Boháčova žalobci dne 5. 9. 1991, kde je mu oznamováno odloučení části SBD Kolektiv (a to domů na ulici Boháčova) do BD Boháčova a žalobce je žádán o předložení návrhu hospodářské smlouvy mezi žalobcem a BD Boháčova na dodávku elektrické energie pro režii domu. Z tohoto dopisu je jasně patrné, že tu nastoupila nová právnická osoba, nový odběratel, která vzešla z dosavadního SBD Kolektiv.

Tvrzení žalobce o vracení neproplacených faktur za období pěti měsíců jako důvodu pro odpojení elektřiny je ostatně v rozporu s jeho vlastním přednesem v řízení správním (dopis ze 7. 4. 1992, zn. 34 0000/057), kde žalobce tvrdí, že SBD Kolektiv zaplatilo faktury za období 05/91-10/91 a dokonce i splátku zálohy na období další.

(Na okraj se poznamenává, že žalobní tvrzení, že žalobce nemohl a neměl vědět o vyčlenění družstva a přechodu práv, žalobce sám zpochybňuje tím, že k žalobě připojil vlastní interní sdělení z 2. 4. 1992, jehož obsahem je potvrzení, že pracovníci žalobce 20. 9. 1991 sami vypsali přihlášky pro "přepis el. v objektech výše uvedeného družstva (sc. BD Boháčova), dříve (do 28. 6. 1991) SBD Kolektiv" a dne 7. 10. 1991 provedli pracovníci

žalobce kontrolu elektroměrů a současně vyzvali prostřednictvím člena představenstva družstva (sc. představenstva BD Boháčova) p. Dudáše, odběratele k potvrzení přihlášek, dohody o placení a uhrazení manipulačních poplatků. Dne 24. 1. 1992 byly odběry elektřiny ukončeny, protože BD Boháčova (sic! - nikoli tedy SBD Kolektiv) odebíralo od 28. 6. 1991 elektřinu bez uzavřené smlouvy. Zjevně tedy pracovníci žalobce jednali s BD Boháčova jako odběratelem a neměli žádné pochybnosti o tom, kdo tímto odběratelem je a jak vznikl.)

Nebylo ostatně předmětem soudního přezkumu zabývat se otázkou, zda a jaký význam má právní důvod vzniku BD Boháčova na osud smluv původně uzavřených s SBD Kolektiv a zda je pro posouzení věci významné, že BD vzniklo vyčleněním podle § 49 zákona č. 176/1991 Sb. a nebo způsobem jiným a zda bylo namíste použít ustanovení § 128 hosp. zák. (v tehdy platném znění) a nebo zda ustanovení § 49 zákona o bytovém ... družstevnictví má charakter předpisu speciálního. K tomu totiž stížní bod žaloby nemířil a právní závěry žalovaného nezpochybnil.

Žaloba namítala, že není prokázáno, že o vyčlenění družstva a současném přechodu práv a závazků žalobce vědět měl a mohl. Soud zjistil, že žalovaný nepochybil, když z provedených důkazů tento závěr vyvodil; při tomto vyvozování měl k dispozici potřebné podklady a při jejich hodnocení postupoval v souladu s pravidly logického usuzování. Jsou-li tyto předpoklady splněny, nemůže soud provedené důkazy přehodnocovat, protože by nepřípustným způsobem zasáhl do volné úvahy správního orgánu zákonem zajištěné.

Na závěr je nutno poznamenat, že se soud nezabýval dalšími v úvahu přicházejícími námitkami proti zákonnosti nařikáného rozhodnutí. I ve správním soudnictví se soud řídí dispoziční zásadou. Je provedením této dispoziční zásady, jestliže ustanovení § 249 odst. 2 o. s. ř. ukládá žalobci povinnost označit rozsah napadení správního rozhodnutí. Jde jen o důsledek staré procesní zásady *iudex ne eat ultra petita partium*. Rozsah napadení správního rozhodnutí a uvedení důvodů pak znamená povinnost žalobcovu tvrdit, že správní rozhodnutí nebo jeho část odporuje zákonu nebo jinému předpisu, který má charakter předpisu právního, že toto porušení zákona je k újmě na jeho právech, a formulovat stížné body, z nichž musí být patrné, v kterých částech a v jakém rozsahu má soud správní akt podrobit své kontrole. Činnost soudu je pak ohraničena rámcem takto vymezeným a soud se musí omezit na zkoumání napadeného rozhodnutí jen v tomto směru, nejde-li ovšem o vady rozhodnutí, způsobující jeho nicotnost, k níž soud musí hledět z povinnosti úřední. V této souvislosti nemá význam, napadá-li žalobce rozhodnutí jen v některých výrocích a nebo v celku.

Není proto úlohou soudu vyhledávat za žalobce možné jiné nezákonnosti napadeného správního aktu, které žalobce v žalobě nevytkl a přezkoumávat rozhodnutí nad rámec jím v žalobě vymezený.

Ze všech těchto důvodů tedy soud žalobu zamítl, přičemž rozhodl bez jednání, když v řízení šlo toliko o posouzení právní věci (§ 250f o. s. ř.). Žalobce neměl ve věci úspěch a proto mu právo na náhradu nákladů nepřísluší (§ 250k odst. 1 a contr. o. s. ř.). Žalovaný sice navrhl, aby mu byla náhrada nákladů řízení přisouzena, avšak jejich výši nespécifikoval a ani z obsahu spisu není zřejmé, že by mu nějaké náklady v řízení vznikly. Proto soud vyslovil, že účastníci nemají na náhradu nákladů řízení právo.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku není odvolání přípustné.

V Praze 22. 7. 1994

Předseda senátu:
JUDr. Michal Mazanec v. r.
Za správnost vyhotovení:

